

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ МЕХАНІКИ
ТА ТЕХНОЛОГІЙ ЗАХИСТУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ОК 06 «Педагогічна практика»

обов'язковий загальний,
денна форма здобуття освіти

за освітньо-науковою програмою «Техногенно-екологічна безпека»

підготовки доктора філософії

у галузі знань 18 «Виробництво та технології»

за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища»

мова викладання українська

Рекомендовано кафедрою прикладної
механіки та технологій захисту
навколишнього середовища
на 2023–2024 навчальний рік.
Протокол від «28» серпня 2023 р. № 19

Силабус розроблений відповідно до робочої програми обов'язкового загального освітнього компонента ОК 06 «Педагогічна практика», а також вимог Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженого Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства № 610 від 23.03.2021 р.

2023 рік

Загальна інформація про загальний обов'язковий освітній компонент

Анотація освітнього компоненту ОК 06 «Педагогічна практика»

Курс обов'язкового загального освітнього компонента «Педагогічна практика» (ПедПр) (компонент ОК 06 у освітньо-науковій програмі «Техногенно-екологічна безпека» за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища» у галузі знань 18 «Виробництво та технології») є складовою частиною освітньо-наукової програми підготовки майбутнього фахівця, що відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти «Доктор філософії». Цей компонент забезпечує необхідні умови для здобувача вищої освіти (ЗВО) у надбанні досвіду діяльності викладача закладу вищої освіти IV рівня акредитації із специфічними умовами навчання, в оволодінні вміннями самостійно розробляти та проводити лекційні, семінарські та/або практичні, виїзні й лабораторні заняття, аналізувати, узагальнювати отримані результати та на їх основі розробляти педагогічні рекомендації як для студентів, курсантів і слухачів, так і для кураторів академічних груп.

Педагогічна практика є видом практичної діяльності ЗВО, який спрямований на оволодіння навичками провадити компоненти освітнього процесу і включає викладання навчальних дисциплін (аудиторне навантаження), методичну роботу (підготовка до проведення занять та укладання проектів навчально-методичних видань), наукову роботу (здійснення наукового дослідження за темою своєї дисертаційної роботи, публікація, апробація, впровадження і захист його результатів як нового наукового продукту), а також набуття досвіду організації освітньої діяльності, тобто комплексно здійснити початкове формування педагогічної майстерності.

Знання, вміння і навички, отримані під час проходження педагогічної практики, спрямовані на надбання досвіду діяльності викладача закладу вищої освіти IV рівня акредитації із специфічними умовами навчання, на формування у майбутніх докторів філософії комплексу передумов, необхідних для розробки та проведення всіх видів занять у такому закладі вищої освіти на основі застосування методів, засобів навчання і контролю його результатів та новітніх педагогічних технологій навчання у навчальному процесі у вищій школі.

Опанування навчального компоненту ОК 06 «Педагогічна практика» для денної форми здобуття освіти займає 1 семестр, вміщує 6 кредитів ЄКТС (180 годин) та здійснюється у 6 семестрі, тобто на 3 курсі підготовки, не містить лекційних, практичних, семінарських і лабораторних занять, але містить 180 годин самостійної роботи, передбачає підготовку і захист звіту про проходження педагогічної практики, завершується складанням диференційованого заліку.

Інформація про науково-педагогічних працівників

Загальна інформація	Кондратенко Олександр Миколайович, професор кафедри прикладної механіки та технологій захисту навколишнього середовища факультету техногенно-екологічної безпеки, доктор технічних наук, доцент
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 604. Робочий номер телефону – 707-34-07.
E-mail	kondratenko@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	– екологічна безпека процесу експлуатації енергоустановок з поршневим ДВЗ; – критеріальне оцінювання показників рівня екологічної безпеки; – матеріалознавство у галузі наноматеріалів та напівпровідників; – технології захисту навколишнього середовища від газоподібних та аерозольних викидів транспорту; – метрологічні аспекти оцінювання показників рівня екологічної безпеки; – прикладна механіка текучих середовищ у технологіях захисту навколишнього середовища; – актуальні питання пакувальної індустрії
Професійні здібності	– навички аналізу науково-технічної, довідникової, нормативної та патентної літератури; – навички аналітичних (розрахунки та моделювання) досліджень, пов'язаних з критеріальним оцінюванням показників рівня екологічної безпеки процесу експлуатації енергоустановок з поршневим ДВЗ; – навички експериментальних досліджень, пов'язаних з визначенням техніко-економічних та екологічних показників роботи енергоустановок з поршневим ДВЗ; – проектування та побудова випробувальних стендів, експериментальних діючих зразків, комплексів засобів вимірювальної техніки
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=0I1bJMCAAJ Профіль у ORCID: https://orcid.org/0000-0001-9687-0454 Профіль у SCOPUS: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57144373800 Профіль у Web of Science: https://publons.com/researcher/1965346/alexandr-m-kondratenko/
Загальна інформація	Бабакін Вадим Миколайович, викладач кафедри прикладної механіки та технологій захисту навколишнього середовища факультету техногенно-екологічної безпеки, доктор юридичних наук, доцент
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 606. Робочий номер телефону – 707-34-07.
E-mail	Vadon7373@gmail.com
Наукові інтереси	– сучасні форми організації наукової діяльності; – хімічні технології у екологічній безпеці; – правові аспекти технологій захисту навколишнього середовища; – захист права інтелектуальної власності;

	– інформаційне забезпечення наукових досліджень; – побудова технологій захисту довкілля; – оцінювання чинників забруднення компонентів довкілля.
Професійні здібності	– навички аналізу науково-технічної, довідникової, нормативної та юридичної літератури; – навички аналітичних (розрахунки та моделювання) наукових досліджень; – навички експериментальних наукових досліджень; – навички апробації, публікації та впровадження результатів наукових досліджень; – навички розробки навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів; – навички захисту права інтелектуальної власності на результати наукових досліджень; – навички організації наукових досліджень.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=AGmUP4EAAAAJ Профіль у ORCID: https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-7157-0241 Профіль у SCOPUS: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58568975500

Загальна інформація	Душкін Станіслав Сергійович, доцент кафедри прикладної механіки та технологій захисту навколишнього середовища факультету техногенно-екологічної безпеки, кандидат технічних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 604. Робочий номер телефону – 707-34-07.
E-mail	dushkin@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	- системи водопостачання та водовідведення; - технології захисту навколишнього середовища у системах водопостачання та водовідведення; - технології захисту водних ресурсів; - підготовка води до питної якості.
Професійні здібності	- навички аналітичних та експериментальних досліджень процесів функціонування систем водопостачання, наявність патентів на винаходи та корисні моделі у галузі очищення природних та стічних вод.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	-участь у конференціях; - написання та публікація наукових статей. Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=U9Wz1tUAAAAJ Профіль у ORCID: https://orcid.org/0000-0002-9345-9632 Профіль у SCOPUS: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57209021455 Профіль у Web of Science: https://publons.com/researcher/AAK-8407-2020/

Час та місце проведення занять з освітнього компонента

Заняття з освітнього компоненту проводяться згідно затвердженого розкладу у очному, дистанційному чи змішаному форматі. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету

(<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з освітнього компоненту проводяться впродовж семестру у час та в кабінеті (аудиторії) за розкладом консультацій або у форматі відеоконференції у системі Zoom (посилання надається викладачем окремо). В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета опанування освітнього компонента ОК 06 «Педагогічна практика»

Набуття знань, досвіду та практичних умінь і навичок діяльності НПП закладу вищої освіти IV рівня акредитації із специфічними умовами навчання, необхідних для завершення формування більшості загальнокультурних, загальнопрофесійних і професійних компетенцій в галузі педагогічної діяльності; одержання знань про специфіку викладання дисциплін у закладі вищої освіти IV рівня акредитації із специфічними умовами навчання, ознайомлення з нормативними документами, що визначають організацію навчально-виховного процесу, формування та вдосконалення вмінь і навичок викладацької діяльності: уміння аналізувати зміст і проводити підготовку навчальних занять (лекцій, семінарських, практичних, виїзних і лабораторних занять), уміння самостійно проводити лекційні, семінарські, виїзні та/або практичні й лабораторні заняття.

Місце освітнього компонента ОК 06 «Педагогічна практика» у освітньо-науковій програмі визначається тим, що результати, досягнені здобувачами вищої освіти під час опанування освітнього компонента стануть в нагоді як при підготовці до захисту дисертаційної роботи, так і в процесі подальшої науково-педагогічної діяльності. Зокрема, це забезпечується завдяки: закріпленню і поглибленню теоретичних знань, отриманих під час навчання в ад'юнктурі (аспірантурі); поглибленню та застосуванню фахових знань у розв'язанні конкретних педагогічних завдань практики; отриманню уявлень про діяльність кафедри на посаді науково-педагогічного працівника у період проходження практики; набуттю досвіду проведення під безпосереднім керівництвом керівника практики лабораторних та практичних занять, а також консультацій, здійснення відвідувань лекційних занять; інтеграції науково-дослідної та педагогічної діяльності практикантів; впровадженню результатів дисертаційної роботи в освітній процес; формуванню педагогічних здібностей на основі первинного досвіду практики; формуванню навичок самоосвіти і самовдосконалення. Також отримані знання і набуті навички при опануванні цього освітнього компонента стануть в нагоді ЗВО при підготовці до атестації – захисту дисертаційної роботи.

Опис освітнього компонента ОК 06 «Педагогічна практика»

Найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	обов'язковий	

	загальний	
Рік підготовки	3-й	
Семестр	6-й	
Обсяг дисципліни:		
- в кредитах ЄКТС	6	
- кількість модулів	4	
- загальна кількість годин	180	
Розподіл часу за навчальним планом:		
- лекції (годин)	0	
- практичні заняття (годин)	0	
- семінарські заняття (годин)	–	
- лабораторні заняття (годин)	–	
- курсовий проект (робота) (годин)	–	
- інші види занять (годин)	–	
- самостійна робота (годин)	180	
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	–	
- підсумковий контроль	диференційований залік	

Передумови для засвоєння освітнього компоненту ОК 06 «Педагогічна практика»

Раніше мають бути вивчені дисципліни освітньо-наукової програми «Техногенно-екологічна безпека» за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища» галузі знань 18 «Виробництво та технології» третього рівня вищої освіти ступеня «доктор філософії», а саме: ОК 01 «Філософсько-методологічні основи наукових досліджень», ОК 02 «Академічна іноземна мова», ОК 04 «Методика викладання у вищій школі», ОК 05 «Практикум з наукової комунікації» та ОК 08 «Технології захисту довкілля».

Результати навчання та набуті компетентності з освітнього компоненту ОК 06 «Педагогічна практика»

Відповідно до освітньо-наукової програми «Техногенно-екологічна безпека» засвоєння ОК 06 «Педагогічна практика» повинно забезпечити:

– досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	ПРН, РН
Організувати і здійснювати освітній процес у сфері технологій захисту навколишнього середовища, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати загальноінженерні та спеціальні навчальні дисципліни з технологій захисту навколишнього середовища у закладах вищої освіти.	ПРН 08
Проводити навчальну, методичну, наукову та організаційну роботу за професією групи «Викладачі закладів вищої освіти»	ПРН 17
Проводити документообіг за професією групи «Викладачі закладів вищої освіти»	ПРН 18
Дисциплінарні результати навчання	аббревіатура
Організувати і здійснювати державно-правове інформування	ДРН 01

здобувачів вищої освіти	
Оформляти елементи службового документообігу в процесі здійснення науково-педагогічної діяльності	ДРН 02

– формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК, СК
Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері технологій захисту навколишнього середовища на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.	ЗК 03
	ЗК 05
Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність з технологій захисту навколишнього середовища.	СК 02
Здатність розробляти програму та навчально-методичні матеріали навчальної дисципліни, здатність планувати, готувати і проводити навчальні заняття та консультації, аналіз і надавати рекомендації щодо результатів опанування освітніх компонентів (курсантів, студентів, слухачів, ад'юнктів, аспірантів), провадити індивідуальний супровід (наставництво, менторство) з досягненням запланованих результатів з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб ЗВО, освітні та наукові заходи, здатність розробляти критерії та обирати інструменти та провадити оцінювання (атестацію) і надавати зворотний зв'язок і рекомендації за його результатами	СК 14
Здатність обґрунтовувати, спланувати та виконати дослідницький проект, проаналізувати апробувати та опублікувати результати його виконання (презентація, звіт, тези, стаття, монографія), підготувати комплект документів для отримання документа про захист права інтелектуальної власності, здатність готувати елементи документообігу кафедри й інших колегіальних органів, брати участь у нарадах і інших професійних об'єднаннях, здатність розробляти, здійснювати моніторинг і вдосконалювати (переглядати і оновлювати) освітні програми та готувати матеріали для їх акредитації, здатність здійснювати наукову/фахову експертизу дослідницьких (наукових) чи фахових проєктів та надавати експертні консультації	СК 15
Очікувані компетентності з дисципліни	аббревіатура
Здатність здійснювати навчально-виховну діяльність у закладі вищої освіти із специфічними умовами навчання	К 01
Здатність провадити документообіг у процесі здійснення науково-педагогічної діяльності	К 02

Програма освітнього компоненту ОК 06 «Педагогічна практика»

Теми освітнього компоненту:

МОДУЛЬ № 1. «Навчальна робота науково-педагогічного працівника»

Тема 1.1. Підготовка та проведення лекційного заняття.

Тема 1.2. Підготовка та проведення практичного заняття.

Тема 1.3. Підготовка та проведення семінарського заняття.

Тема 1.4. Підготовка та проведення лабораторного заняття.

Тема 1.5. Підготовка та проведення виїздного заняття.

Тема 1.6. Гендерні питання у роботі науково-педагогічного працівника.

Модульна контрольна робота № 1 «Навчальна робота науково-педагогічного працівника» (частина рукопису звіту про проходження педагогічної практики).

МОДУЛЬ № 2 «Методична робота науково-педагогічного працівника»

Тема 2.1. Індивідуальний план роботи науково-педагогічного працівника, ліцензійні умови, рейтингові показники ЗВО.

Тема 2.2. Підручник, курс лекцій, конспект лекцій.

Тема 2.3. Методичні вказівки, зошит з лабораторних робіт.

Тема 2.4. Екзамен, диференційований залік, OpenTest.

Тема 2.5. Курсовий проект, дипломна робота.

Тема 2.6. Наукова організація праці, охорона праці, культура безпеки та безпека життєдіяльності у роботі науково-педагогічного працівника.

Модульна контрольна робота № 2 «Методична робота науково-педагогічного працівника» (частина рукопису звіту про проходження педагогічної практики).

МОДУЛЬ № 3 «Наукова робота науково-педагогічного працівника»

Тема 3.1. Науково-дослідна робота та звіт про її виконання.

Тема 3.2. Стаття, тези доповіді.

Тема 3.3. Монографія.

Тема 3.4. Патент, авторське свідоцтво.

Тема 3.5. Дисертаційне дослідження здобувача вищої освіти адюнктури (аспірантури).

Тема 3.6. Правові аспекти та антикорупційна діяльність у роботі науково-педагогічного працівника.

Модульна контрольна робота № 3 «Наукова робота науково-педагогічного працівника» (частина рукопису звіту про проходження педагогічної практики).

МОДУЛЬ № 4 «Організаційна робота науково-педагогічного працівника»

Тема 4.1. Кураторська робота, професійно-орієнтаційна робота.

Тема 4.2. Редакційна колегія видання, організаційний комітет конференції.

Тема 4.3. Вчена рада університету, методична рада університету, спеціалізована вчена рада, екзаменаційна комісія.

Тема 4.4. Науковий гурток здобувачів вищої освіти і молодих вчених кафедри.

Тема 4.5. Підвищення кваліфікації науково-педагогічного працівника. Академічна доброчесність.

Тема 4.6. Аспекти пожежної безпеки, цивільного захисту, воєнного стану та повоєнної відбудови країни у роботі науково-педагогічного працівника.

Модульна контрольна робота № 4 «Організаційна робота науково-педагогічного працівника» (частина рукопису звіту про проходження педагогічної практики).

Розподіл освітнього компоненту ОК 06 «Педагогічна практика» у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	модульна контрольна робота	
3-й рік, 6-й семестр						
Модуль 1. Навчальна робота науково-педагогічного працівника						
Тема 1.1. Підготовка та проведення лекційного заняття	7	0	0	0	4	3
Тема 1.2. Підготовка та проведення практичного заняття	7	0	0	0	4	3
Тема 1.3. Підготовка та проведення семінарського заняття	7	0	0	0	4	3
Тема 1.4. Підготовка та проведення лабораторного заняття	7	0	0	0	4	3
Тема 1.5. Підготовка та проведення виїздного заняття	7	0	0	0	4	3
Тема 1.6. Гендерні питання у роботі науково-педагогічного працівника	4	0	0	0	2	2
Разом за модулем 1	45	0	0	0	30	15
3-й рік, 6-й семестр						
Модуль 2. Методична робота науково-педагогічного працівника						
Тема 2.1.	7	0	0	0	4	3

Індивідуальний план роботи науково-педагогічного працівника, ліцензійні умови, рейтингові показники ЗВО						
Тема 2.2. Підручник, курс лекцій, конспект лекцій	7	0	0	0	4	3
Тема 2.3. Методичні вказівки, зошит з лабораторних робіт	7	0	0	0	4	3
Тема 2.4. Екзамен, диференційований залік, OpenTest	7	0	0	0	4	3
Тема 2.5. Курсовий проект, дипломна робота	7	0	0	0	4	3
Тема 2.6. Наукова організація праці, охорона праці, культура безпеки та безпека життєдіяльності у роботі науково-педагогічного працівника	4	0	0	0	2	2
Разом за модулем 2	45	0	0	0	30	15
3-й рік, 6-й семестр						
Модуль 3. Наукова робота науково-педагогічного працівника						
Тема 3.1. Науково-дослідна робота та звіт про її виконання	7	0	0	0	4	3
Тема 3.2. Стаття, тези доповіді	7	0	0	0	4	3
Тема 3.3. Монографія	7	0	0	0	4	3
Тема 3.4. Патент, авторське свідоцтво	7	0	0	0	4	3
Тема 3.5. Дисертаційне дослідження здобувача вищої освіти адюнктури (аспірантури)	7	0	0	0	4	3

Тема 3.6. Правові аспекти та антикорупційна діяльність у роботі науково-педагогічного працівника	4	0	0	0	2	2
Разом за модулем 3	45	0	0	0	30	15
3-й рік, 6-й семестр						
Модуль 4. Організаційна робота науково-педагогічного працівника						
Тема 4.1. Кураторська робота, професійно-орієнтаційна робота	7	0	0	0	4	3
Тема 4.2. Редакційна колегія видання, організаційний комітет конференції	7	0	0	0	4	3
Тема 4.3. Вчена рада університету, методична рада університету, спеціалізована вчена рада, екзаменаційна комісія	7	0	0	0	4	3
Тема 4.4. Науковий гурток здобувачів вищої освіти і молодих вчених кафедри	7	0	0	0	4	3
Тема 4.5. Підвищення кваліфікації науково-педагогічного працівника. Академічна доброчесність	7	0	0	0	4	3
Разом за модулем 4	45	0	0	0	30	15
Тема 4.6. Аспекти пожежної безпеки, цивільного захисту, воєнного стану та повоєнної відбудови країни у	4	0	0	0	2	2

роботі науково-педагогічного працівника						
Разом	180	0	0	0	120	60

Теми лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять
Не передбачено навчальним планом.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Відповідно до робочого навчального плану передбачено особливий вид індивідуального завдання – виконання модульних контрольних робіт на тему:

- «Модуль 1. Навчальна робота науково-педагогічного працівника у сфері технологій захисту навколишнього середовища»,
- «Модуль 2. Методична робота науково-педагогічного працівника у сфері технологій захисту навколишнього середовища»,
- «Модуль 3. Наукова робота науково-педагогічного працівника у сфері технологій захисту навколишнього середовища»,
- «Модуль 4. Організаційна робота науково-педагогічного працівника у сфері технологій захисту навколишнього середовища» як складових звіту про проходження педагогічної практики.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- підсумкове тестування у системі онлайн-тестування OpenTest2 чи у письмовому вигляді;
- виконання та захист модульних контрольних робіт як частин звіту про проходження педагогічної практики,
- захист звіту про проходження педагогічної практики.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України.

У разі успішного складання диференційованого заліку, допуск на який можливий за отримання здобувачем вищої освіти повного набору формальних ознак – виконання і захист МКР № 1 – № 4 (разом складають повний зміст звіту про проходження педагогічної практики) та проходження усіх етапів поточного контролю, здобувачеві у відомість складання диференційованого заліку, журнал обліку успішності та відвідуваності групи (взводу), індивідуальний план (залікову книжку), електронну базу даних у ЄДЕБО та виписку до документу про вищу освіту державного зразка виставляється відповідна оцінка.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Денна (очна) форма навчання

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	Модульна контрольна робота 1*	1	15	15
Разом за модуль 1				15
Модуль 2	Модульна контрольна робота 2*	1	15	15
Разом за модуль 2				15
Модуль 3	Модульна контрольна робота 3*	1	15	15
Разом за модуль 3				15
Модуль 4	Модульна контрольна робота 4*	1	15	15
Разом за модуль 4				15
Разом за поточний контроль				60
Підсумкове тестування у системі OpenTest2				20
II. Підсумковий контроль (захист звіту про проходження педагогічної практики)*				20
Диференційований залік				–
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Пояснення:* види навчальних занять та контрольні заходи для обов'язкового виконання.

Порядок розподілу та накопичення балів, які отримують ЗВО за 100-бальною шкалою, щодо проходження етапів педагогічної практики

Виконання індивідуального плану проходження педагогічної практики та	Оформлення звітної документації щодо проходження педагогічної практики	Складання підсумкового тестування у системі OpenTest2	Захист звіту про проходження педагогічної практики	Сума балів
до 40	до 20			
Виконання МКР № 1 – № 4 до 60		до 20	до 20	до 100
до 60				

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі:

– виконання індивідуальних завдань у формі письмових робіт (МКР № 1

– МКР № 4, які є складовими (розділами) звіту про проходження педагогічної практики) та захист робіт у формі усного звіту ЗВО-практиканта про хід виконання етапів педагогічної практики та оформлення розділів звіту у формі модулів з поетапним виставлянням у журнал обліку відвідуваності та успішності групи (взводу) проценту готовності звіту від 0 до 100 % та балів за вірність виконання завдань модулю від 0 до 15 балів.

– підсумкове тестування у системі онлайн-тестування OpenTest2 чи у письмовому вигляді.

Підсумковий контроль проводиться у формі захисту звіту про проходження педагогічної практики (з демонстрацією слайдів мультимедійної презентації).

Поточний контроль

Виконання модульних контрольних робіт у кількості 4 є складовою поточного контролю і здійснюється через виконання самостійної письмової роботи (що є частиною – модулем – звіту про проходження педагогічної практики) та перевіряється під час проведення консультацій, призначеної керівником педагогічної практики згідно до розкладу консультацій випускової кафедри.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з опису теоретичної частини, нормативно-правової основи відповідного виду діяльності НПП та опису власного досвіду і результатів здобувача за цим видом діяльності.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні модульних контрольних робіт В (оцінюється в діапазоні від 0 до 15 балів):

13–15 балів – вірно виконані всі завдання плану модуля (розділу звіту) з дотриманням всіх вимог до виконання;

10–12 бал – вірно виконані всі завдання плану модуля (розділу звіту), але допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

1–9 балів – завдання плану модуля (розділу звіту) виконані частково;

0 балів – завдання не виконані.

Усний звіт ЗВО-практиканта про хід виконання етапів педагогічної практики та оформлення розділів звіту про проходження педагогічної практики є частиною поточного контролю та проводиться поетапно на консультації з керівником практики на останніх 2 годинах самостійної роботи за відповідним модулем. При цьому керівником практики у журнал обліку відвідуваності та успішності групи (взводу) виставляється поточний процент готовності звіту від 0 до 100 %.

Критерії поточного оцінювання стану готовності відповідної частини звіту про проходження педагогічної практики визначаються за формулою:

$$\text{Стан готовності (\%)} = B (\text{балів}) \cdot 25 / 15$$

Підсумкове тестування є складовою поточного контролю і здійснюється через відповіді на тестові завдання у системі OpenTest2 в межах окремого виділеного для цього консультативного заняття.

Кожен варіант тестового контролю складається з 25 питань, сформованих у тестовій формі. Відповіді надаються шляхом вибору вірного на думку ЗВО-практиканта варіанту відповіді (відповідей) серед наданих системою проведення тестування варіантів.

Порядок оцінювання знань ЗВО при виконанні підсумкового тестування (оцінюється в діапазоні від 0 до 20 балів):

оцінка M у балах розраховується за формулою

$$M = N / K \times L, \text{ балів,}$$

де $N = [0 \dots K]$ – кількість вірних відповідей у тесті, шт.; $K = 25$ – кількість питань у тесті, шт.; $L = 20$ – кількість балів зі 100-бальної оцінки, відведених на 1 тестування.

з округленням отриманого результату до найближчого цілого значення.

Критерії оцінювання знань ЗВО на підсумковому тестуванні у разі проведення його у письмовій формі (у разі неможливості проведення електронного тестування) з практичною частиною (оцінюється від 0 до 20 балів):

Відмінно 18–20 балів – ЗВО-практикант в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного питання, правильно розв'язав практичне завдання з повним дотриманням вимог до виконання;

Дуже добре 15–17 бали – ЗВО-практикант достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного питання. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішене практичне завдання;

Добре 10–14 балів – ЗВО-практикант в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішені практичне завдання;

Задовільно 5–9 балів – ЗВО-практикант не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкриті зміст теоретичного питання та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Практичне завдання вирішене частково;

Незадовільно 1–4 бали – ЗВО-практикант частково володіє навчальним матеріалом, відповіді агальні, допущено при цьому суттєві помилки. Практичне завдання вирішене частково;

Недостатньо 0 балів – ЗВО-практикант не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питання та практичних завдань. Не вирішив практичного завдання.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів опанування педагогічної практики на завершальному етапі у формі *доповіді щодо захисту звіту про проходження педагогічної практики* (з демонстрацією слайдів мультимедійної презентації).

Виконання індивідуального плану проходження практики (оцінюється в діапазоні від 0 до 20 балів):

– *відмінно 16–20* – здобувач у повному обсязі, самостійно виконав індивідуальний план проходження практики; досконало володіє теоретичними знаннями та може їх застосовувати на практиці, під час викладання навчальних дисциплін; наполегливо та сумлінно виконував завдання практики; самостійно та правильно розробляв та оформлював навчально методичні та дидактичні матеріали; дотримувався правил внутрішнього розпорядку;

– *добре 10–15* – здобувач виконав індивідуальний план проходження практики за незначної сторонньої допомоги; має хороші теоретичні знання, що продемонстрував під час проведення навчальних занять; виконував заплановані заходи, але відчував незначні труднощі у процесі підготовки до них та аналізі досягнутих результатів; правильно оформлював та розробляв навчально методичні та дидактичні матеріали користуючись незначною допомогою з боку керівника практики; дотримувався правил внутрішнього розпорядку;

– *задовільно 5–9* – здобувач виконав індивідуальний план проходження практики користуючись постійною допомогою; має задовільні теоретичні знання, що продемонстрував під час проведення навчальних занять; виконував заплановані заходи, але відчував труднощі у процесі підготовки до них та аналізі досягнутих результатів, що потребувало постійного контролю та корекції з боку керівника практики; оформлював та розробляв навчально-методичні та дидактичні матеріали допускаючи помилки; дотримувався правил внутрішнього розпорядку;

– *незадовільно 0–4* – здобувач не виконав індивідуальний план проходження практики; має задовільні теоретичні знання, але не зміг їх продемонструвати під час проведення навчальних занять; не набув вмінь розробляти необхідне навчально методичне та дидактичне забезпечення освітнього процесу навіть за сторонньої допомоги та підтримки; не дотримувався правил внутрішнього розпорядку.

Оформлення звітної документації щодо проходження педагогічної практики (оцінюється в діапазоні від 0 до 20 балів):

– *відмінно 15–20* – дотримання здобувачем методичних рекомендацій щодо оформлення та ведення звітної документації практики. Систематичне та правильне заповнення щоденника практики, охайність в роботі з документами. Своєчасна підготовка звіту про роботу, яку виконано під час практики.

– *добре 10–14* – виконання здобувачем методичних рекомендацій щодо

оформлення та ведення звітної документації практики. Систематичне заповнення щоденника практики, охайність в роботі з документами, але присутні незначні помилки у оформленні документації. Своєчасна підготовка звіту про роботу, яку виконано під час практики.

– *задовільно 5–9* – неврахування аспірантом методичних рекомендацій щодо оформлення та ведення звітної документації практики. Неохайне та несистематичне заповнення щоденника практики, допущені помилки. Не своєчасна підготовка звіту про роботу, яку виконано під час практики.

– *незадовільно 0–4* – відсутність документів, що підтверджують проходження аспірантом педагогічної практики.

Оцінювання захисту звіту здобувача за педагогічну практику (оцінюється в діапазоні від 0 до 20 балів):

– *відмінно 15–20* здобувач під час звіту за практику демонструє всебічні, глибокі знання щодо нормативної бази, вільно відповідає на всі питання, що пов'язані з підготовкою навчально-методичних та дидактичних матеріалів, методики та форм проведення різних видів навчальних занять. Допускає 1-2 незначних помилок через неухважність, які сам виправляє.

– *добре 10–14* здобувач під час звіту за практику демонструє хороші знання щодо нормативної бази, дає відповіді на питання у певній логічній послідовності, допускає 2-3 незначні помилки, що пов'язані з підготовкою навчально методичних та дидактичних матеріалів, методики та форм проведення різних видів навчальних занять і за допомоги, їх виправляє.

– *задовільно 5–9* здобувач під час звіту за практику виявляє не досить повні знання щодо нормативної бази, не здатний відповісти на поставлені питання на рівні репродуктивного відтворення, допускає 3-4 помилки, що пов'язані з підготовкою навчально-методичних та дидактичних матеріалів, методики та форм проведення різних видів навчальних занять, відповіді дає неповні навіть у разі допомоги.

– *незадовільно 0–4* здобувач під час звіту за практику не демонструє знань щодо нормативної бази або більшої частини вимог, що пов'язані з підготовкою навчально методичних та дидактичних матеріалів та методикою проведення різних видів навчальних занять, суттєві помилки не виправляє, незрозуміла побудова відповіді на поставлені питання

Отримані здобувачем бали за накопичувальною 100-бальною шкалою оцінювання знань переводяться у національну шкалу та в рейтингову шкалу ЄКТС згідно з таблицею.

Результати складання заліку за результатами проходження педагогічної практики вносяться до відомості обліку успішності та індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Процедура захисту звіту про проходження педагогічної практики

1) До захисту звіту про проходження педагогічної практики на засіданні відповідної комісії, що має необхідний кворум, ЗВО-практикант допускається за результатами попереднього ознайомлення з комплектом документів керівником педагогічної практики відповідно до розкладу занять в

університеті.

2) За регламентом захисту для доповіді щодо результатів проходження педагогічної практики ЗВО-практиканту надається до 10 хвилин. Після доповіді ЗВО-практикант відповідає на запитання членів комісії, на що відведено 15 хвилин.

3) Якість захисту звіту про проходження педагогічної практики визначається за допомогою національної системи оцінювання з обов'язковим переведенням оцінок до шкали ECTS та бальної шкали НУЦЗ України (див. табл.).

4) Рішення про оцінку захисту звіту про проходження педагогічної практики приймається на відкритому засіданні комісії, що відбувається одразу після захисту, відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів. За однакової кількості голосів голос голови комісії є вирішальним, результати захисту оголошуються ЗВО-практиканту одразу після захисту.

5) У випадку отримання ЗВО-практикантом незадовільної оцінки за результатами захисту звіту про проходження педагогічної практики комісія повинна йому оголосити порядок повторного захисту.

6) ЗВО-практиканту, який не захистив звіту про проходження педагогічної практики за графіком з поважної причини (у першу чергу через настання форс-мажорних обставин і запровадження протиепідемічних заходів – див. Тимчасовий порядок, затв. Наказом НУЦЗ України від 30.04.2020 р. № 58), термін захисту (за узгодженням із головою комісії) може бути перенесений в межах строку роботи комісії в поточному навчальному році.

Форми та методи навчання і викладання, завоби провадження освітньої діяльності освітнього компоненту ОК 06 «Педагогічна практика»

Вивчення навчальної дисципліни реалізується **в таких формах**: навчальні заняття за видами, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються **такі методи навчання і викладання**:

– *методи навчання за джерелами набуття знань*: словесні методи навчання (пояснення, бесіда, інструктаж); наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація, спостереження); практичні методи навчання (участь проведенні навчальних занять);

– *методи навчання за характером логіки пізнання*: аналітичний; синтетичний; індуктивний; дедуктивний; традиційний;

– *методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається*: проблемний виклад; частково-пошуковий; дослідницький;

– *інноваційні методи навчання*: робота з навчально-методичною літературою та відео метод; навчання з використанням технічних ресурсів; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;

– *науково-дослідна робота*;

– *самостійна робота*.

Засоби провадження освітньої діяльності

Лекційні аудиторії кафедри при проведенні та відвідуванні занять, експериментальні установки та плакати лабораторії прикладної механіки і матеріалознавства та лабораторії гідравліки і технологій захисту навколишнього середовища при проведенні лабораторних робіт; комп'ютерний клас з доступом до мережі Інтернет і системи OpenTest2 при проведенні консультативних занять, складанні диференційованого заліку та захисті звіту про проходження педагогічної практики; мультимедійний проектор і екран, ноутбук при проведенні консультативних занять.

Політика взаємодії між керівником педагогічної практики та ЗВО-практикантом при засвоєнні даного освітнього компоненту

1) ЗВО-практикант повинен приймати активну участь в плануванні й обговоренні усіх елементів звіту про проходження педагогічної практики, самостійно, якісно і своєчасно виконувати задачі практики, досягаючи її мети, згідно з календарним планом.

2) ЗВО-практикант повинен сумлінно виконувати розклад консультативних занять та занять за Модулем 1 «Навчальна робота НПП», неукильно дотримуватись календарного плану роботи та своєчасно надавати на перевірку керівникові (наставникові, консультантові, шефові) педагогічної практики необхідні результати. Пропуски консультативних занять та ненадання на перевірку чергового за календарним планом пункту звітності без поважної причини та запізнення на заняття недопустимі. Невиконання вимог щодо термінів знижує максимальний бал (оцінку) за виконання завдання на 30 %.

3) ЗВО-практикант під час самостійного виконання завдань, а також на всіх заняттях, при захисті результатів проходження педагогічної практики та при складанні диференційованому заліку, повинен дотримуватись політики академічної доброчесності, гендерної рівності та недискримінації, відповідно до чинного законодавства.

4) ЗВО-практикант під час самостійного виконання завдань, а також на всіх заняттях, при захисті результатів проходження педагогічної практики та при складанні диференційованому заліку, повинен дотримуватись протиепідемічних заходів відповідно до чинного законодавства.

5) ЗВО-практикант під час самостійного виконання завдань, а також на всіх заняттях, при захисті результатів проходження педагогічної практики та при складанні диференційованому заліку, повинен дотримуватись заходів безпеки воєнного стану відповідно до чинного законодавства.

6) ЗВО-практикант має право дізнатися про кількість накопичених балів у НПП з навчальної дисципліни або в електронному журналі успішності відповідної групи (взводу) та вести власний облік цих балів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

Основна

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Гладуш В.А., Лисенко Г.І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. Дніпропетровськ, 2014. 416 с.
3. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В.П. Головенкін. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
4. Калашнікова Л.М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків: ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2016. 260 с.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти» від 15 квітня 2015 р. № 244.
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187.
8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23 березня 2016 р. № 261.
9. ДК003:2010 Національний класифікатор України «Класифікатор професій», затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 237 (зі змінами).
10. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с.
11. Закон України № 2145-VIII «Про освіту» у поточній редакції від 20.03.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
12. Закон України № 1556-VII «Про вищу освіту» у поточній редакції від 01.01.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
13. Національна рамка кваліфікацій. Затв. Постановою КМУ № 1341 від 23.11.2011 р. у редакції від 25.06.2020 Р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n12>.
14. Закон України № 848-VII «Про наукову і науково-технічну діяльність» у поточній редакції від 12.01.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.

15. Наказ МОН України № 1/9-565 «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти» від 24.10.2017 р. URL: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKewjk6LjynPr2AhWLzYsKHaBPCIMQFnoECAMQAQ&url=https%3A%2F%2Fmon.gov.ua%2Fstorage%2Fapp%2Fmedia%2Fnpa%2F5a1fe9d9b7112.pdf&usg=AOvVaw1SrjoQS9Mc8xH912-xVbh6>.

16. Статут Національного університету цивільного захисту України (нова редакція), затв. Головою ДСНС України 23.08.2018 р. URL: https://www.nuczu.edu.ua/images/topmenu/inform-pro-diyalnicti/administrativna-diyalnicti/statut_nuczu.pdf.

17. ДСТУ 3008:2015 Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. URL: https://science.kname.edu.ua/images/dok/derzhstandart_3008_2015.pdf.

18. ДСТУ ГОСТ 2.001:2006 Єдина система конструкторської документації. Загальні положення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0373609-06#Text>.

19. ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf.

20. Наказ НУЦЗ України від 30.07.2019 р. № 144 з основної діяльності «Про затвердження форм документів з навчальної роботи».

21. Положення про планування та облік навантаження науково-педагогічних працівників Національного університету цивільного захисту України, затв. Наказом НУЦЗ України № 237 (з основної діяльності) від 01.10.2021 р.

22. Наказ НУЦЗ України № 107 (з основної діяльності) від 09.06.2021 р. «Про затвердження форм документів з навчальної роботи».

23. Положення про підготовку і видання монографій, затв. Наказом НУЦЗ України № 170 (з основної діяльності) від 03.09.2021 р.

24. Положення про апробацію результатів наукових досліджень у Національному університеті цивільного захисту України, затв. Наказом НУЦЗ України № 185 (з основної діяльності) від 22.09.2021 р.

25. Положення про персональні дані в Національному університеті цивільного захисту України, затв. Наказом НУЦЗ України № 200 з о/д від 25.10.2021 р.

26. Положення про технічний захист інформації в університеті, затв. Наказом НУЦЗ України № 144 з о/д від 02.10.2020 р.

27. Положення про організацію заходів забезпечення кібербезпеки в Національному університеті цивільного захисту України, затв. Наказом НУЦЗ України № 120 з о/д від 26.06.2021 р.

28. Положення про планування та облік навантаження науково-педагогічних працівників в університеті, затв. Наказом НУЦЗ України № 195 з о/д від 04.10.2021 р.

29. Положення про освітні програми, затв. Наказом НУЦЗ України № 191 з о/д від 30.09.2021 р.

30. Положення про методичну раду університету, затв. Наказом НУЦЗ України № 194 з о/д від 07.12.2020 р.

31. Тимчасовий порядок організації підсумкового контролю із використанням технологій дистанційного навчання у Національному університеті цивільного захисту України, затв. Наказом НУЦЗ України № 58 від 30.04.2020 р.

32. Положення про Корпоративну електронну поштову систему у Національному університеті цивільного захисту України, затв. Наказом НУЦЗ України № 182 з о/д від 27.11.2020 р.

33. Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України, затв. Наказом НУЦЗ України № 114 з о/д від 17.06.2021 р.

34. Положення про оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників, затв. Наказом НУЦЗ України № 163 з о/д від 31.08.2021 р.

35. Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій, затв. Наказом НУЦЗ України № 113 з о/д від 17.06.2021 р.

36. Положення про електронний репозитарій Національного університету цивільного захисту України, затв. Наказом НУЦЗ України № 184 з о/д від 27.11.2020 р.

37. Положення про зразки та порядок виготовлення документів про вищу освіту, у тому числі спільних і подвійних дипломів, у Національному університеті цивільного захисту України, затв. Наказом НУЦЗ України № 50 з о/д від 12.03.2021 р.

38. Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти в Національному університеті цивільного захисту України, затв. Наказом НУЦЗ України № 37 з о/д від 02.03.2021 р.

39. Положення про факультет техногенно-екологічної безпеки, затв. Наказом НУЦЗ України № 2 з о/д від 05.04.2014 р.

40. Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти НУЦЗ України на академічну мобільність, затв. Наказом НУЦЗ України № 155 з о/д від 16.10.2020 р.

41. Положення про систему забезпечення університетом якості освіти, затв. Наказом НУЦЗ України № 91 з о/д від 27.07.2020 р.

42. Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності в Державній службі України з надзвичайних ситуацій, затв. Наказом ДСНС України № 475 з о/д від 29.09.2016 р.

43. Положення про наукове товариство, затв. Наказом НУЦЗ України № 91 з о/д від 22.04.2015 р.

44. Положення про порядок надання платних освітніх та інших послуг, які можуть надаватись Національним університетом цивільного захисту України, затв. Наказом НУЦЗ України № 138 з о/д від 08.10.2018 р.

45. Положення про сектор з питань запобігання та виявлення корупції,

затв. Наказом НУЦЗ України № 88 з о/д від 22.07.2020 р.

Додаткова

1. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища» галузі знань 18 «Виробництво та технології» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Затв. Наказом МОН України № 1427 від 23.12.2021 р. Офіційне видання. Київ, 2022. 15 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/12/24/183-Tekhn.zakh.navk.seredovyshcha-dokt.filos.pdf>

2. Освітньо-наукова програма вищої освіти «Техногенно-екологічна безпека». Галузь знань 18 «Виробництво та технології». Спеціальність 183 «Технології захисту навколишнього середовища». Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти. Відповідає Стандарту вищої освіти, затв. Наказом Міністерства освіти і науки України № 1427 від 23.12.2021 р. / Уклад. О.М. Кондратенко, В.А. Андронов, В.Ю. Колосков, С.О. Рибка. Х.: НУЦЗ України, 2022. 24 с. URL: http://fteb.nuczu.edu.ua/images/osvitni-programi/2021/183_teb_df_22.pdf.

3. Робоча програма загального обов'язкового освітнього компонента ОК 06 «Педагогічна практика» освітньо-наукової програми «Техногенно-екологічна безпека». Спеціальність 183 «Технології захисту навколишнього середовища». Галузь знань 18 «Виробництво та технології». Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти / Уклад.: О.М. Кондратенко, В.М. Бабакін, В.Ю. Колосков, С.С. Душкін. Х.: НУЦЗ України, 2022. 24 с.

Інформаційні ресурси

1. UniCheck онлайн сервіс для перевірки на анти плагіат. Офіційний сайт. URL: <https://unicheck.com/uk-ua>.

2. Законодавчі і нормативно-правові акти, науково-фахова література з питань підготовки докторів філософії в НАПН України. URL: <https://naps.gov.ua/ua/activities/training/phd>.

3. International Standard Classification of Education ISCED 2011. URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-2011-en.pdf>.

4. Isced Fields Ofeducation and Training 2013(ISCED-F 2013). URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.

5. ISCED 2011. Operational Manual: Guidelines for classifying national education programmes and related qualifications. URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-2011-operational-manual.pdf>.

Розробники:

завідувач кафедри
прикладної механіки
та технологій захисту
навколишнього середовища,
к.т.н., доцент

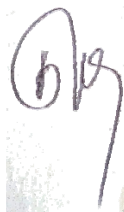
Володимир КОЛОСКОВ

професор кафедри
прикладної механіки
та технологій захисту
навколишнього середовища,
д.т.н., доцент

Олександр
КОНДРАТЕНКО

викладач кафедри
прикладної механіки
та технологій захисту
навколишнього середовища,
д.ю.н., доцент

Вадим БАБАКІН

доцент кафедри
прикладної механіки
та технологій захисту
навколишнього середовища,
к.т.н., доцент

Станіслав ДУШКІН